

17. februar 2006
FAC, MBX/MAR
J.Nr. 10-233

Undersøgelse af arbejdsgiverbetalt telefoni i departementerne

1. Indledning

Nedenstående undersøgelse er udarbejdet på foranledning af Statsministeriet for at tilvejebringe et overblik over anvendelsen af brug af arbejdsgiverbetalt telefoni i ministerierne, samt belyse hvorledes der følges op på disse ordninger. Undersøgelsen er foretaget som en spørgeskemaundersøgelse udsendt til alle departementer, og blev gennemført i oktober 2005. Finansministeriet har modtaget besvarelser fra alle 19 departementer.

En opsummering af resultaterne følger i afsnit 2 herunder. I afsnit 3 følger Finansministeriets anbefalinger vedrørende arbejdsgiverbetalt telefoni.

2. Resultater

2.1 Arbejdsgiverbetalte telefonordninger og skatteforhold

I undersøgelsen er spurgt til følgende ordninger:

Fri personlig mobiltelefon: Ordninger hvor medarbejderen kan foretage såvel tjenstlige som private opkald.

Ordningen er skattepligtig. Ved fri telefon forstås i skattemæssig henseende, at telefonen er oprettet i arbejdsgivers navn, eller at arbejdsgiver helt eller delvist betaler eller refunderer den skattepligtiges telefonudgifter. Den skattemæssige værdi af fri personlig mobiltelefon udgøres af arbejdsgiverens faktiske udgift, dog højst 3.000 kr., såfremt arbejdsgiveren har betalt telefonregningen hele året – ellers med en forholdsmæssig værdi. Værdiansættelsen omfatter abonnementsudgifter, samtaleudgifter og traditionelle telefonserviceydelse, men ikke f.eks. indsamlingsbidrag, der opkræves via telefonregningen, selve telefonapparatet eller nyopretning af et telefonabonnement.

Der indtræder ikke yderligere beskatning, hvis en medarbejder udover mobiltelefonen får stillet yderligere telefoner til rådighed f.eks. i form af fastnettelefon.

Fri telefon er fra og med 1. januar 2002 B-indkomst. Arbejdsgiveren skal således ikke indeholde skat af fri telefon, men indberette værdien af denne på den årlige oplysningsedel.

Medarbejderen skal selvangive værdien af fri telefon, men kan reducere den skattemæssige værdi med husstandens privat afholdte telefonudgifter. Overstiger de privat afholdte telefonudgifter 3000 kr., bliver der således ikke noget at selvangive.

Tjenstlig mobiltelefon: Ordninger hvor medarbejderen alene må anvende telefonen til tjenstlige opkald.

Ordningen er ikke skattepligtig. Det er en betingelse herfor, at arbejdsgiveren ved indgåelse af en aftale med medarbejderen pålægger denne ikke at anvende telefonen til privat brug. Enkeltstående opkald til hjemmet fra en mobiltelefon, som arbejdsgiveren har udstyret medarbejderen med som led i arbejdet, udløser dog ikke beskatning. Det afgørende er, at den ansatte ikke anvender mobiltelefonen på en sådan måde, at den faktisk erstatter en egen telefon, men alene anvendes i tæt tilknytning til den ansattes arbejde. Det påhviler i denne forbindelse arbejdsgiveren at føre kontrol hermed, bl.a. via telefonregningen.

Arbejdsgiverbetalt fastnettelefon: Ordninger hvor departementet betaler såvel abonnement som samtaler for en fastnetlinje fra medarbejderens bopæl. Linjen kan anvendes såvel privat som tjenstligt.

Ordningen er skattepligtig og beskattes som anført ovenfor under *Fri personlig mobiltelefon*.

Arbejdsgiverbetalt datakommunikationsforbindelse(f.eks. en ADSL-forbindelse):

Stiller arbejdsgiveren f.eks. en ADSL-forbindelse til rådighed for medarbejderen, som også giver mulighed for privat anvendelse, sidestilles denne forbindelse som udgangspunkt med en almindelig telefonforbindelse, og udløser dermed beskatning efter reglerne om fri telefon.

Dog er ordningen ikke skattepligtig, såfremt medarbejderen har mulighed for at få adgang til arbejdsgiverens interne netværk via forbindelsen. Skattefriheden omfatter såvel abonnementsudgift som løbende datakommunikationsudgifter.

Fri telefon i forbindelse med datakommunikation, der giver adgang til arbejdsstedets netværk, er også skattefri.

Der er ikke knyttet nogen oplysningsforpligtelse til, at arbejdsgiveren stiller en skattefri datakommunikationsforbindelse med adgang til arbejdsstedets netværk til rådighed for medarbejderen.

Fast telefongodtgørelse: Et fast beløb til dækning af medarbejderens udgifter til arbejdsrelateret telefoni fra privat telefon.

Ordningen er skattepligtig, hvis arbejdsgiveren udbetaler en fast telefongodtgørelse eller yder et fast tilskud til telefon uden for arbejdsstedet, som principielt skal dække den ansattes eventuelle arbejdsmæssige telefonudgifter, men ikke kræver dokumentation for udgifterne. Arbejdsgiveren skal indberette telefongodtgørelsen på den årlige oplysningsseddel.

2.2 Generel anvendelse af ordninger

Ordningen med fri personlig mobiltelefon bliver kun benyttet i lidt over halvdelen af departementerne. Derimod benytter alle departementer tjenstlig mobiltelefon. Arbejdsgiverbetalt fastnettelefon og fast telefongodtgørelse er også ganske udbredt, idet ordningerne bruges i henholdsvis 16 og 18 departementer, jf. *tabel 1* herunder.

Tabel 1: Departementers brug af ordningerne

Service	Antal ministerier	Antal brugere af ordningerne
Fri personlig mobiltelefon	10	59
Tjenstlig mobiltelefon	19	1392
Arbejdsgiverbetalt fastnettelefon	16	58
Faste telefongodtgørelser	18	297
Andre ordninger	3	17

Note: I tabel 1 indgår alle ministerier der har oplyst at de har de nævnte ordninger, mens der i tabel 4 kun indgår de ministerier der har oplyst det gennemsnitlige forbrug.

Selv om brugen af fri mobiltelefon er forholdsvis udbredt er der typisk tale om et relativt begrænset antal brugere i det enkelte departement. For de fleste departementers vedkommende drejer det sig om én eller to personer, ofte ministeren og hans rådgiver, eller departementschefen. Finansministeriet anvender dog ordningen for 27 medarbejdere, mens Udenrigsministeriet anvender ordningen for 15 medarbejdere. Betalt fastnettelefon er heller ikke brugt i særligt stort omfang inden for de respektive departementer. Tjenstlig mobiltelefon er derimod meget mere udbredt på individuelt niveau. Fast telefongodtgørelse er også stadig forholdsvis udbredt med 297 individuelle ordninger, jf. *tabel 1* herover.

2.3 Tildeling

Tildeling af telefonordninger i departementerne sker i de fleste tilfælde enten efter funktion eller efter konkret vurdering. Mange departementer benytter sig af begge metoder. Kun få benytter sig af andre kriterier, som eksempelvis tildeling i forbindelse med en konkret opgaveløsning eller anden tjenstlig vurdering.

Tabel 2: Kriterier for tildeling af telefonordninger i departementer

Metode	Antal
Tildeling efter funktion	14
Tildeling efter konkret vurdering	17
Andet	4

2.4 Opfølgning

For samtlige departementer følges der kvartalsvist op på medarbejdernes forbrug af de arbejdsgiverbetalte telefonordninger. Samtlige departementer foretager ligeledes opfølgning på medarbejderniveau. Tre departementer anvender yderligere et maksimumbeløb for medarbejdernes brug af telefonen. Kun få departementer foretager dog særskilt opfølgning på ordninger med fri arbejdsgiverbetalt telefoni.

Ved unormalt forbrug kontaktes den enkelte medarbejder med henblik på en afklaring. En tredjedel benytter desuden nedskrevne regler for anvendelse af fri mobiltelefon.

Tabel 3: Anvendelse af metoder for opfølgning på forbrug

Ordning	Antal
Opfølgning på forbrug på medarbejderniveau	19
Maksimumsbeløb for medarbejdernes forbrug	3
Særskilt opfølgning på ordninger med fri arbejdsgiverbetalt telefoni	4
Nedskrevne regler for medarbejdernes anvendelse af fri mobiltelefon	6

2.5 Forbrug på fri telefoni

Det gennemsnitlige kvartalsvise forbrug på fri mobiltelefon er på 2.201 kr., mens det gennemsnitlige forbrug på fastnettelefonerne er på 1.512 kr. Tallene er udtryk for et simpelt gennemsnit af ministeriernes forbrug. Der er således ikke korrigeret for, at nogle ministerier har flere telefonordninger end andre. Hvis man gjorde det ville gennemsnittet blive lavere.

Generelt indgår der kun 1-2 personer i beregningsgrundlaget i hvert ministerium, mens der er flere brugere hos Finansministeriet og Udenrigsministeriet.¹

¹ Kirkeministeriet figurerer i tabellen med 14 telefoner, da man har oplyst gennemsnittet for alle telefonordninger i ministeriet, hvoraf kun 2 ordninger vedrører fri personlig mobiltelefoni., idet man dog oplyser, at der ikke er særlige udsving i forbruget..

Tabel 4				
Gennemsnitligt forbrug på frie ordninger				
	Beløb (i kr.)		Beløb (i kr.)	
	Gns. per kvartal (fri pers. mobil)	Antal prs. (fri pers. mobil)	Gns. per kvartal (fastnet)	Antal prs. (fastnet)
Beskæftigelsesministeriet	-	-	-	-
Finansministeriet	1.009	27	1.577	2
Forsvarsministeriet	4.500	2	4.275	2
Indenrigs- og sundhedsministeriet	-	-	2.202	2
Justitsministeriet	-	-	917	3
Kirkeministeriet	245	14*	-	-
Kulturministeriet	-	-	475	1
Miljøministeriet	1.097	5	1.999	2
Ministeriet for familie- og forbrugeranliggender	-	-	1.500	2
Ministeriet for flygtninge, indvandrere og integration	-	-	-	-
Ministeriet for fødevarer, landbrug og fiskeri	-	-	2.025	1
Ministeriet for videnskab, teknologi og udvikling	4.000	2	320	1
Skatteministeriet	1.520	2	1.414	2
Socialministeriet	-	-	-	-
Statsministeriet	-	-	2.067	6
Transport- og energiministeriet	-	-	819	2
Udenrigsministeriet	1.899	16	679	16
Undervisningsministeriet	1.440	2	-	-
Økonomi- og erhvervsministeriet	4.100	2	900	2
Samlet gns. (uvægtet)	2.201	8	1.512	3,1

Note: Enkelte ministerier har oplyst at de har ordningen, men har ikke ønsket at oplyse det gennemsnitlige forbrug, fordi man kun har én ordning.

* Kirkeministeriet har oplyst gennemsnittet for samtlige telefonordninger incl. tjenstlige telefoner, idet man oplyser at der ikke er særlige udsving i forbruget.

2.6 Konklusion

Det kan konkluderes, at der følges op på arbejdsgiverbetalte telefonordninger i staten, at fri telefoni - såvel fastnet som mobiltelefoni – kun anvendes i begrænset omfang, samt at der i alle departementer følges op på udgifterne kvartalsvis og på medarbejderniveau.

Undersøgelsen giver anledning til en række anbefalinger, som er uddybet nedenfor.

3. Anbefalinger

Arbejdsgiverbetalte telefonordninger bør kun anvendes i tilfælde, hvor ordningen i særlig grad understøtter medarbejderens varetagelse af tjenstlige opgaver. Det indebærer også, at et ønske om ekstra honorering af medarbejdere ikke må være en begrundelse for tildeling af en arbejdsgiverbetalt telefonordning. En arbejdsgiverbetalt telefonordning bør således ikke gøres til et ansættelsesvilkår for den enkelte ansatte.

Opfølgningen på brug af arbejdsgiverbetalt telefoni bør foregå med faste intervaller, fx i forbindelse med kvartalsregningen, og der bør følges op på den enkelte medarbejders forbrug. Den enkelte medarbejder bør i forbindelse med opfølgningen gøres bekendt med sit forbrug.

Der bør være klare skrevne retningslinjer for medarbejdernes brug af arbejdsgiverbetalt telefoni, som kan udleveres i forbindelse med en telefonordnings etablering. Retningslinjerne bør blandt andet indeholde retningslinjer for almindelig brug af telefonen, beskrivelse af opfølgning, betingelser for evt. tilbagebetaling ved brug af tjenstlig telefon udover det aftalte, samt vilkår for hvorledes en ordning kan bringes til ophør.

Det anbefales generelt:

- At valg af telefonordning overvejes nøje i forhold til tjenesten og de krav der stilles for at komme i kontakt med pågældende medarbejder. Fx kan mobiltelefonen i mange tilfælde fungere som personsøger via sms funktion mv.
- At arbejdsgiverbetalte telefonordninger skal være tjenstligt begrundede. Et ønske om ekstra honorering af medarbejderen må ikke lægges til grund for tildeling af arbejdsgiverbetalt telefoni. Endvidere må en arbejdsgiverbetalt telefonordning ikke indgå som et ansættelsesvilkår for den enkelte medarbejder.
- At der som led i den almindelige økonomiopfølgning bør følges op på den enkelte medarbejders forbrug af arbejdsgiverbetalt telefoni. Medarbejderen og dennes chef bør gøres bekendt med forbruget. Der bør følges særskilt op på unormalt stort forbrug, fx ved rekvisition af oversigt over foretagne opkald.

- At man ikke automatisk erstatter tidligere ordninger med fast telefon-godtgørelse med en mobiltelefonordning.

3.1 Tjenstlig mobiltelefon

Brug af arbejdsgiverbetalt mobiltelefoni (enten tjenstlig eller personlig fri mobiltelefoni) bør generelt foretrækkes frem for brug af fastnettelefoni i hjemmet. En mobiltelefon giver bedre mulighed for at få kontakt til medarbejderen, fx under en tjensterejse eller udenfor arbejdstid, hvilket må antages at være et hovedformål med arbejdsgiverbetalt telefoni, ligesom den også kan anvendes i arbejdstiden.

Yderligere kan en ordning vedrørende mobiltelefoni begrænses til kun at gælde medarbejderen personligt, mens arbejdsgiverbetalt fastnettelefoni i hjemmet vanskeligt lader sig afgrænse fra de øvrige beboere i husstanden. Endelig har den teknologiske udvikling bragt mobiltelefonien væsentligt ned i pris, samtidig med at der tilbydes flere funktioner (erstatte fx personsøgere mv.).

Det anbefales:

- At mobiltelefoner som hovedregel kun må anvendes til tjenstligt brug.
- At der bør foreligge skrevne retningslinjer for brug af mobiltelefoni, som bør udleveres til medarbejderen i forbindelse med oprettelsen af en telefonordning, herunder bl.a. betingelser for evt. tilbagebetaling ved brug af tjenstlig mobiltelefon udover det aftalte.
- At mobiltelefonordninger altid bør være personlige, således at medarbejderen altid selv har ansvaret for forbruget.

3.2 Fri personlig mobiltelefon

Som udgangspunkt bør arbejdsgiveren kun stille tjenstlig mobiltelefoni til rådighed for medarbejderne.

Der kan dog være særlige tilfælde, hvor der med fordel kan stilles en fri personlig mobiltelefon til rådighed. Det kan især være relevant for medarbejdere, der vedvarende skal stå til rådighed uden for normal arbejdstid. Det kan i sådanne tilfælde være hensigtsmæssigt at stille fri personlig mobiltelefon til rådighed, således at medarbejderen ikke skal bære både en tjenstlig og en privat mobiltelefon udenfor arbejdstiden.

Ligeledes kan det for medarbejdere med stor rejseaktivitet være problematisk, at medarbejderen i udlandet betaler for modtagelsen af opkald, hvilket i praksis kan gøre det vanskeligt at foretage en klar grænsedragning mellem tjenstlig og fri personlig mobiltelefon, hvilket også kan tale for fri personlig mobiltelefoni. Fri mobiltelefoni bør kun tilbydes som en personlig ordning, der ikke dækker husstanden.

Tildelingen af personlig fri mobiltelefon bør ske efter en konkret vurdering af telefonibehovet hos en konkret medarbejder eller medarbejdergruppe.

Det anbefales:

- At fri personlig mobiltelefoni kun bør anvendes undtagelsesvist, når særlige forhold taler for det.
- At der også for fri telefon følges op på den enkelte medarbejders forbrug, således at der kan skrides ind overfor forbrug, der ligger væsentligt ud over det almindelige, fx ved at ordningen bringes til ophør.

3.3 Fri fastnettelefoni

Fri fastnettelefoni til medarbejderne bør generelt kun tildeles, hvor der er særlige sikkerhedshensyn, eller hvor det er af særligt stor betydning, at man altid kan komme i kontakt med den pågældende.

Det anbefales:

- At arbejdsgiverbetalt fastnettelefoni i hjemmet kun tildeles undtagelsesvist, da brug af mobiltelefoni i langt de fleste tilfælde med fordel vil kunne anvendes.

3.4 Fast telefongodtgørelse

Brug af fast telefongodtgørelse er ikke længere hensigtsmæssig, da mobiltelefonien som hovedregel vil have større tjenstlig berettigelse, både i kraft af sin øgede fleksibilitet og i kraft af den forholdsvis lave omkostning, jf. ovenfor. Som en konsekvens af dette vurderes det, at faste telefongodtgørelser bør afvikles.

Fri personlig eller tjenstlig mobiltelefon bør dog kun tildeles efter konkret vurdering af det tjenstlige behov og *ikke* som compensation for afviklingen af en ordning med fast telefongodtgørelse.

Det anbefales:

- At anvendelse af fast månedlig telefongodtgørelse nøje overvejes, og ikke bør kombineres med brug af andre ordninger.